

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment) เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียดต่อปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดของผู้ป่วยเด็กวัยเรียน และเปรียบเทียบปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ได้รับการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียด กับผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ ผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่มารับการผ่าตัดรักษาที่หอผู้ป่วยเด็กสามัญ แผนกศัลยกรรมหู คอ และแผนกศัลยกรรมเด็ก โรงพยาบาลลำปาง ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2530 - 31 สิงหาคม 2530

ตัวอย่างประชากร เลือกจากผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่มารับการผ่าตัดรักษาในโรงพยาบาลลำปาง จำนวน 16 ราย โดยใช้วิธีในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เลือกแบบเจาะจง เพื่อควบคุมตัวแปรบางประการที่อาจมีผลต่อการศึกษานี้ ดังนั้นผู้ป่วยเด็กวัยเรียนต้องมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1.1 อายุระหว่าง 8-12 ปี

การเลือกเด็กกลุ่มอายุนี้ เนื่องจาก แม้ว่าเด็กวัยเรียนจะหมายถึงเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี แต่เด็กวัย 6-7 ปี ยังมีความกลัวโดยที่ยังบอกสาเหตุไม่ได้ กลัวสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ความมืด เสียงดังต่าง ๆ กลัวสิ่งที้นอกเหนือธรรมชาติ เช่น กลัวผี เป็นต้น ส่วนเด็กอายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป มีความกลัวน้อยลง สามารถบอกได้ถึงสาเหตุของความกลัวได้ รู้จักธรรมชาติมากขึ้น

และไม่กลัวแล้ว (Whaley and Wong 1983 : 622) และกลุ่มตัวอย่างวัย 8-12 ปี จะเรียนหนังสือในชั้นประถมปีที่ 2-6 มีความสามารถที่จะอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งการอ่านเป็นกิจกรรมหนึ่งของการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง

1.2 เป็นผู้ที่มีการรับรศบุคคล เวลา สถานที่ตามปกติ ไม่มีประวัติเจ็บป่วยทางโรคจิต โรคประสาท ทั้งนี้เพราะเด็กที่มีปัญหาทางจิตมาก่อนจะแสดงปฏิกิริยาที่รุนแรงต่อการอยู่โรงพยาบาลและการผ่าตัดได้ (Barnes, Kenney, Call and Reinhart อ้างใน Lambert 1984 : 4)

1.3 เป็นผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดและเข้าอยู่ในโรงพยาบาลครั้งแรก เพื่อควบคุมตัวแปรอันอาจเกิดจากประสบการณ์ในอดีตไม่ให้มีผลต่อปฏิกิริยาตอบสนองของเด็กต่อการมาอยู่โรงพยาบาลครั้งนี้

1.4 เป็นผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดตามแพทย์นัดหมาย ได้แก่ ผ่าตัดต่อมทอนซิล การผ่าตัดไส้เลื่อน หรือการผ่าตัดนิ้วในกระเพาะปัสสาวะ เพราะการนัดหมายทำผ่าตัดนี้ ผู้ป่วยมักจะไม่มีอาการแสดงของความไม่สุขสบายทางกายมาก่อน เช่น มีการเจ็บปวด การอักเสบ ฯ ถ้าเป็นผู้ป่วยที่รับการผ่าตัดโดยที่เขามีการไม่สุขสบายมาก่อน ผู้ป่วยจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความไม่สุขสบายกายเหล่านั้นร่วมด้วย เช่น การตอบสนองต่ออาการเจ็บปวดด้วยการบิคตัวไปมา กำมือ คิ้วขมวด กัดฟัน หรือร้องไห้ เป็นต้น และเมื่อต้องพบกับเหตุการณ์ที่จะต้องรับการผ่าตัด ปฏิกิริยาตอบสนองที่เกิดขึ้นนั้นจะทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อความไม่สุขสบายทางกาย หรือเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด

1.5 เป็นผู้ป่วยที่ใช้วิธีการเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Coping) ที่เลือกเช่นนี้ เนื่องจากเด็กที่มีลักษณะเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง จะไม่เต็มใจที่จะพูดถึงการผ่าตัดหรือพูดถึงความรู้สึก เด็กจะไม่ซักถามข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมจากบุคคลที่เขามีโอกาสพูดคุยด้วย ในขณะที่เด็กที่มีลักษณะเผชิญภาวะเครียดแบบกล้าเผชิญ จะซักถามข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อเขามีโอกาสได้พูดคุยกับบุคคลอื่น ๆ

อีกทั้งกล้าแสดงความรู้สึก ซึ่งจะช่วยให้บุคคลรอบข้างผู้ป่วย ตลอดจนพยาบาลให้ข้อมูล หรือการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ถูกทอดทิ้งกับที่เด็กต้องการ แต่สำหรับเด็กที่มีลักษณะเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง ไม่คอยพูดหรือถาม อาจเป็นผลทำให้คนรอบข้าง ตลอดจนพยาบาลละเลยการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับเขาได้ ดังนั้นการเลือกศึกษาในผู้ป่วยเด็กที่มีลักษณะเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยงน่าจะเกิดประโยชน์กว่า อีกทั้งเมื่อเด็กจำกัดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม ด้วยการไม่ซักถามเพิ่มเติม ก็จะเป็นวิธีควบคุมตัวแปรด้านข้อมูลอื่นเพิ่มนอกเหนือจากข้อมูลที่ผู้วิจัยจะให้แก่ผู้ป่วยในระหว่างให้การพยาบาลด้านจิตใจตามปกติ หรือการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียดก่อนการผ่าตัด

2. เมื่อไต้วอย่างประชากรตามเกณฑ์ข้อ 1 แล้ว จับกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 เพศชายและหญิง โดยเด็กแต่ละคู่ต้องเป็นเพศเดียวกัน

2.2 อายุ รัศับอายุเดียวกัน คือ 8-10 ปี และ 10-12 ปี

2.3 ชนิดของการผ่าตัดเหมือนกันหรือต่างกันก็ได้ ทั้งนี้เพราะชนิด

ของการผ่าตัดไม่ได้เป็นตัวแปรต่อปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดของเด็ก ดังที่แลมเบอรัท (Lambert 1984 : 8) สรุปไว้ว่า เด็กที่ได้รับการผ่าตัดโรคหัวใจ มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อภาวะเครียดไม่แตกต่างไปจากเด็กที่ได้รับการผ่าตัดเล็ก ๆ น้อย ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคำว่า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับมโนทัศน์ของพฤติกรรมการเผชิญภาวะเครียด ภาวะเครียดก่อนผ่าตัดและพฤติกรรมตอบสนองต่อภาวะเครียดของผู้ป่วยเด็กวัยเรียน การพยาบาลด้านจิตใจตามปกติและการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียดก่อนการผ่าตัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย ได้แก่

1.1 แบบสัมภาษณ์และสังเกตวิธีการเผชิญภาวะเครียดก่อนผ่าตัด เพื่อใช้จำแนกผู้ป่วยที่มีวิธีการเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง ตามแนวความคิดของ ลามอนเทิน (Lamontagne 1984 : 25-28) ซึ่งระบุลักษณะผู้ป่วยไว้ดังนี้ ผู้ป่วยจะแสดงการปฏิเสธต่อความกลัว อยู่น้อยเกี่ยวกับปัญหาการเจ็บป่วย การผ่าตัด ผลของการผ่าตัด ยกเว้นผลที่เกิดจากการผ่าตัด ผู้ป่วยจะแสดงความไม่เต็มใจที่จะพูดถึงการผ่าตัด หรือความกลัวหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์การผ่าตัด ส่วนมากใช้คำว่า "ฉันไม่ทราบ" เขาอาจจะมีโอกาสได้พูดคุยกับคนอื่นบ้าง แต่จะไม่ซักถามข้อมูลเพิ่มเติมจากคนเหล่านั้น เช่น อาจมีใครเพียงบอกว่าเขาจะต้องได้รับการผ่าตัด เขาจะไม่ถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการผ่าตัดเลย

แบบสัมภาษณ์และสังเกตวิธีการเผชิญภาวะเครียดก่อนผ่าตัด ประกอบด้วย

3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 เป็นแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีข้อความคำถามซึ่งถามเกี่ยวกับการทราบ ความต้องการทราบ และความรู้สึกของผู้ป่วย รวม 13 ข้อ พร้อมกับมีคำตอบไว้ให้กำหนดค่าคะแนนของคำตอบไว้ดังนี้
คำตอบแสดงการปฏิเสธ	ตอบไม่ได้	ไม่ตอบ	ให้	1 คะแนน	
คำตอบแสดงการทราบ	ความต้องการทราบ	ความรู้สึกกลัว	หรือระบุนสาเหตุความกลัวได้	ให้	2 คะแนน
คำตอบที่แสดงการซักถามเพิ่มเติม			ให้	3 คะแนน	
- ส่วนที่ 3 เป็นแบบสังเกต ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงพฤติกรรมของผู้ป่วยขณะให้สัมภาษณ์เรื่องเกี่ยวกับการผ่าตัด ที่ผู้วิจัยสามารถสังเกตได้ด้วยการมองเห็นและการฟัง มีทั้งหมด 4 ข้อ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้
ปฏิกิริยาที่แสดงการลังเลใจ	ไม่สนใจจะตอบหรือพูด	ให้	1 คะแนน
ปฏิกิริยาที่แสดงตามลักษณะการสนทนาตามปกติ		ให้	2 คะแนน

ผู้ป่วยที่ไคคะแนมระหว่าง 17-22 คะแนน ถือว่าเป็นผู้มี
วิธีการเผชิญภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง ซึ่งเป็นลักษณะที่ตรงกับแนวคิดของ
ลามอนเทิน (Lamontagne 1984 : 25-28) แต่หากคะแนนเกินกว่า 22
คะแนน ก็จะเป็นลักษณะผู้มีวิธีการเผชิญภาวะเครียดแบบกล้าเผชิญ

1.2 แผนการพยาบาลด้านจิตใจก่อนการผ่าตัด ซึ่งมี 2 แผน ดังนี้

ก. แผน ก. หรือแผนการพยาบาลตามปกติ ซึ่งเป็นการ
สนทนาที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ป่วยแสดงความรู้สึกของตน ประเมินการรับรู้ข้อมูล
เกี่ยวกับการผ่าตัดของผู้ป่วย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนผ่าตัด เหตุการณ์
ก่อนและหลังผ่าตัด ตลอดจนการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด

ข. แผน ข. หรือแผนการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญ
ภาวะเครียดแบบหลีกเลี่ยง ซึ่งประกอบด้วย การสนทนาที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ป่วย
แสดงความรู้สึกของตนเอง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนผ่าตัด เหตุการณ์
ก่อนและหลังผ่าตัด การปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดโดยข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่มียละเอียด
น้อย ทั้งมีการซักถามเพื่อระวังการเข้าใจผิด การให้ความมั่นใจแก่ผู้ป่วย และการ
ให้ผู้ป่วยทราบวิธีการบางอย่างที่เอาชนะความเครียดจากหนังสือที่มีภาพประกอบ เรื่อง
"เมื่อกองท้องผ่าตัด" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับจาก เรื่อง "พวกเพื่อนของฟรานซิสโก"
ในหนังสือสารานุกรมสำหรับเด็ก เล่มที่ 7 (ประทีน วิริยะวิทย์ 1984 : 144-149)
สาระในเรื่อง "เมื่อกองท้องผ่าตัด" เป็นเรื่องของเด็กชายคนหนึ่งที่เป็นท้องมาอยู่
โรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัดทอมทอนซิล เขาสามารถเอาชนะความไม่สุขสบายใจ
ของตนเองที่ท้องอยู่ลำพังโดยไม่มีมารดาเข้าและความกังวลว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นกับตัว
เขา โดยยอมรับเหตุผลของมารดา และการที่เขาได้เห็นเพื่อนผู้ป่วยแสดงความไม่กลัว
การผ่าตัดนั้นทำให้เขาคังใจว่าจะทำให้มารดาเห็นเขาเป็นคนกล้าหาญและไม่กลัวการ
ผ่าตัดแล้ว (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข.)

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเกตปฏิบัติการตอบสนอง
ภาวะเครียด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย

ส่วนที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้ป่วยแสดงออก ประกอบด้วยคำถามทาง 8 ข้อ และคำถามการไขเสียง 5 ข้อ ลักษณะการบันทึกเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พฤติกรรมที่สงบ เฉย หรือไม่มีพฤติกรรมใดๆ ให้อ่าน 1 คะแนน

พฤติกรรมที่มีบางครั้ง ให้อ่าน 2 คะแนน

พฤติกรรมที่มีมากเกือบตลอดเวลาหรือตลอดเวลา ให้อ่าน 3 คะแนน

การหาความตรง (Validity) ของเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยทั้งหมด ไปตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ประกอบด้วย

อาจารย์พยามาลกุมาร เวช	จำนวน 5 ท่าน
อาจารย์พยามาลจิต เวช	จำนวน 1 ท่าน
อาจารย์พยามาลศัลยกรรม เวช	จำนวน 3 ท่าน
พยามาลกุมาร เวช	จำนวน 1 ท่าน

เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยจึงทำการปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย โดยถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่าน

การหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์และสังเกตวิธีการเบี่ยงภาวะเครียดก่อนผ่าตัด หาความเที่ยงโดยผู้วิจัยนำไปใช้กับผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมารับการผ่าตัดเพื่อรักษา ในโรงพยาบาลลำปาง จำนวน 10 ราย แล้วนำค่าคะแนนที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α) ตามวิธีของครอนบาค

(Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ = 0.84 สูตรในการคำนวณค่าแอลฟา มีดังนี้ (ประคอง กรรณสุข 2525 : 52-53)

$$L = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

L = ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์

n = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบสัมภาษณ์

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด

ส่วนแบบสังเกตนั้น ใช้ผู้สังเกต 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตปฏิบัติการผู้ช่วยขณะที่ให้สัมภาษณ์ในเวลาเดียวกัน และหาความเที่ยงโดยการหาความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต (Interobserver Reliability) ตามวิธีของ วิลเลียม เอ สกอตต์ (เชคคัทท์ โสวาสินธุ์ 2522 : 84-85) ได้ค่าความเที่ยงจากการสังเกต = 0.93 สูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ

$$\text{Reliability} = \frac{P_o - P_e}{1.00 - P_e}$$

P_o แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็น (Probability) ของการสังเกตพฤติกรรมใดตรงกันของผู้สังเกต 2 คน คัดจาก

$P_o = 1 -$ ผลรวมของความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตของผู้สังเกต 2 คน

P_e แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตพฤติกรรมใดตรงกันที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญ คัดจาก $P_e =$ (สัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนสูงสุด)² + (สัดส่วนของความถี่ของพฤติกรรมที่มีจำนวนรองลงมา)² โดยเลือกจากผลการสังเกตของผู้สังเกตคนใดคนหนึ่งก็ได้

2. แบบสังเกตปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียด หากความเที่ยงโดยผู้วิจัยนำไปใช้กับผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลลำปาง จำนวน 16 คน การสังเกตกระทำระหว่างเหตุการณ์ที่สร้างภาวะเครียดแก่ผู้ป่วย ได้แก่ ขณะที่พยาบาลกำลังจะเจาะเลือดที่ปลายนิ้วของผู้ป่วย ขณะที่เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดคืนารถนั่งหรือรถนอนมารับผู้ป่วย และขณะที่พยาบาลกำลังจะฉีดยาก่อนผ่าตัด รวมเป็นเหตุการณ์ที่ทำการสังเกต 20 ครั้ง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตผู้ป่วยในวันเวลาเดียวกัน และหาความเที่ยงตามวิธีของ วิลเลียม เอ สกอตต์

ผลการคำนวณค่าความเที่ยงของการสังเกต = 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 การคัดเลือกตัวอย่างประชากร

1. เวลาประมาณ 15.00 น. ผู้วิจัยจะไปพบตัวอย่างประชากร ในวันแรกของการมาอยู่โรงพยาบาลและมีกำหนดการผ่าตัดในวันที่ 2 ของการอยู่โรงพยาบาล ผู้วิจัยแนะนำตนเองต่อผู้ป่วยและผู้ปกครอง และขออนุญาตผู้ปกครองผู้ป่วยที่จะสัมภาษณ์ และสังเกตวิธีการเผชิญภาวะเครียดก่อนการผ่าตัด ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการที่ให้ผู้ป่วยตอบเอง และเมื่อผู้ป่วยมีอาการงอแงใจไม่ตอบ ผู้ปกครองสามารถกระตุ้นเตือนได้ ไร้เวลาประมาณ 15-20 นาที

2. เมื่อได้ผู้ป่วยที่เป็นตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และสอบถามความยินยอมจากผู้ปกครองผู้ป่วยที่จะให้ผู้ป่วยเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นจะสุ่มตัวอย่าง (Random Assignment) โดยการจับสลากว่าผู้ป่วยเป็นตัวอย่างประชากรกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการทดลอง

1. เวลาประมาณ 17.00 น. ของวันก่อนผ่าตัด ผู้วิจัยจะให้พยาบาลคัดานจิตใจแก่ตัวอย่างประชากร ดังนี้

ก่อนให้การพยาบาล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ดังนี้

1. ขอให้ผู้ปกครองอยู่กับผู้ป่วยตลอดเวลาที่ผู้วิจัยให้การพยาบาล
2. ขอให้ผู้ปกครอง เป็นผู้สนับสนุนให้ความมั่นใจแก่ผู้ป่วยด้วยการ

ปลอบใจ

3. ผู้ปกครองจะให้ข้อมูลตามที่ได้รับฟังขณะที่ผู้วิจัยสนทนาแก่ผู้ป่วย โดยบอกแก่ผู้ป่วยซ้ำก็ใดก็ตามแต่โอกาส

4. เมื่อผู้ป่วยถึงเล ไม่คอยตอบคำถามผู้วิจัย ขอให้ผู้ปกครองกระตุ้นผู้ป่วยด้วย

5. ขณะที่ผู้วิจัยกำลังสนทนากับผู้ป่วย ขอให้ผู้ปกครองไม่ซักถามปัญหาข้อข้องใจใด ๆ จากผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการสนทนาจากผู้ป่วย ผู้วิจัยจะเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองถามได้

วิธีการให้การพยาบาล

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
<p>ผู้วิจัยให้การพยาบาลด้านจิตใจตามปกติ โดยวิธีการสนทนาอย่างเดียว ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย 2. ให้อาหารและแสดงความรู้สึก 3. ให้อาหารเกี่ยวกับการเตรียมตัวทางกาย 4. ให้อาหารเกี่ยวกับเหตุการณ์การไปห้องผ่าตัด เหตุการณ์ในห้องผ่าตัด และเหตุการณ์หลังผ่าตัด 	<p>ผู้วิจัยให้การพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียด ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก)</p> <p>ก. การสนทนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย 2. ให้อาหารและแสดงความรู้สึก 3. ให้อาหารเกี่ยวกับการเตรียมตัวทางกาย ที่มีรายละเอียดน้อยกว่ากลุ่มควบคุม และทบทวนความเข้าใจของผู้ป่วย 4. ให้อาหารเกี่ยวกับเหตุการณ์การไปห้องผ่าตัด เหตุการณ์ในห้องผ่าตัด และเหตุการณ์หลังผ่าตัด ซึ่งมีรายละเอียดน้อยกว่ากลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
<p>5. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเฉพาะกับชนิดการผ่าตัด</p> <p>6. ให้โอกาสผู้ป่วยซักถามเรื่องที่สนใจหรือสงสัย</p> <p>ใช้เวลาสนทนาประมาณ 20-25 นาที</p>	<p>5. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเฉพาะกับชนิดการผ่าตัด โดยเน้นผลที่จะเกิดขึ้น</p> <p>6. สร้างความมั่นใจแก่ผู้ป่วยโดยชี้ให้เห็นตัวอย่างผู้ป่วยอื่นที่สุขภาพแข็งแรงอยู่แล้ว และ/หรือกำลังจะโคกลับมาน</p> <p>ใช้เวลาสนทนาประมาณ 30-35 นาที</p>
	<p>ช. การอ่านหนังสือ</p> <p>ผู้วิจัยให้ผู้ป่วยอ่านหนังสือที่มีภาพประกอบเรื่อง กองตองผ่าตัด โดยผู้ปกครองจะช่วยอ่านคำที่ผู้ป่วยอ่านไม่ได้ และผู้วิจัยจะไม่อธิบายเพิ่มเติมระหว่างที่ผู้ป่วยอ่าน</p> <p>ให้เวลาผู้ป่วยอ่านประมาณ 30 นาที จากนั้นจะให้โอกาสผู้ป่วยซักถามเรื่องที่สนใจหรือสงสัย</p>

2. เวลาประมาณ 08.00 น. ของวันผ่าตัด ผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ป่วยโดยไม่ทราบว่าผู้ป่วยคนใดอยู่ในกลุ่มทดลองหรือกลุ่มควบคุม ผู้ช่วยวิจัยจะใช้แบบสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดเพื่อบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ และสังเกตขณะที่มีเหตุการณ์ 2 อย่างเกิดขึ้น คือ

1. ขณะเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดเอารถนอนหรือรถนั่งมารับผู้ป่วยที่ติดผู้ป่วยสามัญ

2. ขณะพยาบาลห้องผ่าตัดจะทำการฉีดยาก่อนผ่าตัดให้แก่ผู้ป่วย (เหตุการณ์ทั้งสองนี้ มีลักษณะตรงเกณฑ์ของประเภทสิ่งคุกคามที่ทำให้เกิดความเครียด ซึ่ง วิซินเทนเนอร์ และ โวลเฟอร์ (Visintainer and Wolfer 1975 : 187) ระบุไว้ว่า

ก. เป็นสิ่งที่เป็นอันตรายทางกายภาพ หรือร่างกายมากเกินไปจนทำให้เกิดความไม่สุขสบาย เกิดความเจ็บปวด มีการเปลี่ยนแปลงหรือเกิดการตายได้

ข. การแยกจากพ่อแม่และครอบครัวที่เชื่อถือไว้ใจได้

ค. เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่มีเป็นที่คุ้นเคย และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่รู้ตัว

ง. สิ่งที่มีความสัมพันธ์กับการสูญเสียการควบคุม อิศรภาพ และสมรรถภาพของบุคคล)

ผู้ช่วยวิจัยจะทำการสังเกตโดยแต่งกายเหมือนพยาบาลในเหตุการณ์ทั้งสอง และบันทึกข้อมูลทันที เมื่อเหตุการณ์เสร็จสิ้นแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยน่าจะแน่ใจได้จากแบบสังเกตปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียด มาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วยวิธีทดสอบ

The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Rank Test (Siegel 1956 : 83)

โดยวิเคราะห์แยกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. เปรียบเทียบปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดด้านท่าทาง
2. เปรียบเทียบปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดด้านการใช้เสียง
3. เปรียบเทียบปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดโดยรวม

วิธีการวิเคราะห์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. หาผลรวมคะแนนปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดด้านท่าทาง ผลรวมคะแนนปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดด้านการใช้เสียง และผลรวมคะแนนปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดรวมทั้งหมด ในแต่ละเหตุการณ์ (เหตุการณ์ที่ 1 คือ ขณะเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดเอารถนอนหรือรถนั่งมารับผู้ป่วยที่ติด เหตุการณ์ที่ 2 คือ ขณะพยาบาลห้องผ่าตัดจะทำการฉีดยาก่อนผ่าตัดในแกวผู้ป่วย)

2. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิบัติการตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดด้านท่าทางของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 1 โดย

2.1 หาผลต่างของคะแนนปฏิบัติการตอบสนองของผู้ป่วยแต่ละคู่

2.2 เปรียบเทียบค่าที่แตกต่างกัน จากน้อยไปหามาก โดยไม่พิจารณาเครื่องหมาย และไม่จัดอันดับของค่าแตกต่างที่เท่ากับ 0

2.3 บันทึกเครื่องหมายของอันดับตามเครื่องหมายของค่าต่างของคะแนน

2.4 หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวก และผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายลบ

2.5 ให้ T เป็นผลรวมของอันดับที่มีค่าน้อยกว่า (โดยไม่คิดเครื่องหมาย)

2.6 นำค่าจำนวนอันดับที่มีอยู่ทั้งหมด และหาค่าวิกฤต T จากตาราง J Critical Values of T (Runyon 1977 : 181) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัด คำนการไร้เสียงของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 1 โดยใช้วิธีเช่นเดียวกับข้อ 2.1 - 2.6

4. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัด โดยรวม ของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 1 โดยใช้วิธีเช่นเดียวกับข้อ 2.1 - 2.6

5. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัด คำนหาทางของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 2 โดยใช้วิธีเช่นเดียวกับข้อ 2.1 - 2.6

6. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัด คำนการไร้เสียงของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 2 โดยใช้วิธีเช่นเดียวกับข้อ 2.1 - 2.6

7. เปรียบเทียบความแตกต่างปฏิกิริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัด โดยรวม ของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในเหตุการณ์ที่ 2 โดยใช้วิธีเช่นเดียวกับข้อ 2.1 - 2.6